

trekken aan draden die ons verbinden

'Laat ze hun plan trekken.'

Broederlijk Delen vindt dat ontwikkelingslanden **zelf** moeten kunnen kiezen hoe ze hun grondstoffen aanwenden voor hun ontwikkeling, in plaats van verplicht te worden ze ruw te exporteren.

'Wij trekken mee!'

De partnerorganisaties van Broederlijk Delen in het Zuiden roepen ons op om onze relatie met de aarde en haar bewoners te herstellen. **Wij trekken mee, aan de draden die hun en ons leven onlosmakelijk verbinden.** Tijdens de campagne vertrekken we van de vastenspiritualiteit om ons te laten uitdagen tot een nieuwe levensstijl in deze energie- en grondstofverslindende wereld.

Daarom ondersteunt Broederlijk Delen in Latijns-Amerika verschillende organisaties die de rechten verdedigen van de plattelandsgemeenschappen die benadeeld worden door ontginning van delfstoffen. Ook zo 'trekken we mee' aan de eigen plannen van onze partnerorganisaties in het Zuiden.

DE DRAAD NAAR BINNEN!

Met dit aanbod willen we vooral **de draad naar binnen** aansterken.

Dit aanbod bevat vier delen:

1. Een reeks verdiepende teksten rond: DRADEN-TOUW-KOORD, BINDEN-VERBINDEN
2. Een bundeling verdiepende teksten rond de drie pijlers van de veertigdagentijd:
SOLIDARITEIT-SOBERHEID-STILTE
3. Vijf LIEDSUGGESTIES
4. twee tips voor AANZETTEN TOT DIALOOG:
 - christelijke inspiratie en Broederlijk Delen: aanzetten tot reflectie
 - waarom als school de solidariteitsacties van Broederlijk Delen ondersteunen?

Carmino Bohez – Rik Depré, DPB-Brugge domeinbegeleiding pastoraal@school

1. een reeks verdiepende teksten rond:
DRADEN-TOUW-KOORD, BINDEN-VERBINDEN

‘Op touw zetten’

is 3 maal te vinden als synoniem van een ander trefwoord:

ontwerpen bedenken, beramen, concipiëren, creëren, ontwikkelen, op touw zetten, opstellen, plannen, projecteren, schetsen, smeden, tekenen, uitdenken, uitstippelen, vormen, vormgeven

organiseren beleggen, bolwerken, fiks en, geven, houden, in het leven roepen, initiëren, klaarspelen, klaren, op touw zetten, oprichten, regelen, ritselen, versieren, voorzien in

beramen bedenken, brouwen, op touw zetten, opzetten, overdenken, overleggen, schatten, smeden, uitbroeden, uitdenken, verzinnen, voorbereiden, zinnen op

'Aan hetzelfde koord trekken'

In de veertigdagentijd gaan we knopen ontwarren, maar ook aan hetzelfde touw trekken; knopen leggen en knopen doorhakken; kortom, we zijn de hele dag in touw ! We gaan elkaar veel touw geven en er op letten dat niemand in de touwen gaat hangen.

Heb je al ooit eens touw van dichtbij bekeken?
Van jute, kokos, raffia, of wat dan ook.
Uiteengerafeld stelt het niets voor.
Dan zijn het maar wat onnozele draadjes ...
En toch,
die vele kleintjes maken één groot touw.
Veel dunne strengen maken een sterke koord.

De kracht van het touw zit hem juist in dat **ineenstrengelen**.

Want **gevlochten** touw kan je maar moeilijk breken.

Als een schip aanmeert, gooien de scheepslui hun touw aan de kade.

Want een anker alleen is bijlange niet genoeg.

Het is het scheepstouw dat belet dat de boot bij stormwind een zwalpend schip zou worden.

En bergbeklimmers rekenen op de vastheid van het touw en op de juiste **knopen**.

Hun leven hangt er letterlijk mee aan een draad.

Wellicht daarom dat "inzet", "samenhorigheid" en "het voor mekaar opnemen" spreekwoordelijk "in het getouw zijn" wordt genoemd.

In touw voor elkaar. In touw voor elk-ander.

Laten we er samen werk van maken.

Er was eens een man die drie zonen had.

De drie jongens maakten altijd ruzie.

's Morgens, 's middags en 's avonds altijd maar vechten en nog eens vechten.

Op een dag zei de vader: "Breng me zoveel takken als je kunt dragen?"

De jongens renden het bos in om takken te verzamelen

en ieder van hen kwam terug met een bos takken.

"Neem nu ieder één tak", zei hun vader, "en probeer hem te breken."

Heel gemakkelijk" zeiden de jongens en ze braken stokken in tweeën.

"Bind nu alle stokken met een touw samen", zei de vader,

"en probeer nu de hele bos takken te breken."

Ze probeerden het om beurt, maar de takken die afzonderlijk

zo gemakkelijk gebroken konden worden, waren samengebonden zo sterk als staal.

"Zie je," zei hun vader, "wat jullie met deze stokken doen, kan ook met jullie gebeuren.

Wanneer je altijd voor jezelf vecht, word je eenzaam.

En als je alleen bent, kun je gemakkelijk aangevallen en gebroken worden.

Samen zijn jullie zo sterk als deze bos takken.

Samen houden we stand, afzonderlijk vallen we.

Dat geldt voor stokken, voor kinderen, voor volwassenen en voor volken."

**De mens is verbonden door drie draden met:
de dingen, de mensen en God.**
Normaal zijn deze drie draden heel sterk, ze kunnen heel wat verdragen.
Het behoort 'des mensen'
om zo nu en dan deze draden eens te controleren of ze nog goed in orde zijn:

de draad met de dingen:

Leef ik niet van het overbodige?
Welke dingen heb ik eigenlijk niet nodig om gelukkig te zijn.
We weten allemaal dat iedereen heel veel belang hecht aan zijn luxe.
Op een bepaald moment hangen we teveel aan deze draad en geraakt hij vlugger versleten.

de draad met de mensen:

Iedereen leeft in een zee van mensen.
Maar het is goed om even na te gaan hoe zuiver mijn relaties met de mensen wel zijn.
Gebruik ik niet mensen om bepaalde dingen te bereiken.
Speel ik niet met de gevoelens van mensen.

de draad met God:

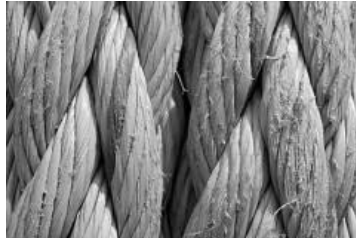
Misschien wel de meest bedreigde draad.
We hebben al in veel situaties deze draad niet meer nodig.
En je weet...iets waar nauwelijks gebruik wordt van gemaakt,
verslijt ook omdat het 'versterft', over de datum gaat.
Vaak gaat men ook heel veel deze draad gebruiken als beveiliging
bij het beklimmen van te moeilijke rotsen.

Wanneer één van die draden breekt, moet men de draad weer boeten.

De touwtjes weer aan elkaar binden.

Welke draad is er bij je aan het verslijten?

Niet de hoogste tijd om te boeten?

Ergens...

Ergens...

Ergens ver

Maar misschien ook maar een paar meter hier vandaan...

Ergens dus...

was een klas waar de relaties onder leerlingen en leerkrachten vertroebeld waren.

Je weet wel, één had een scherpe tong,
een ander dacht voortdurend aan 'zijn' puntjes,
nog één zette een grote mond op -veel geblaat maar weinig wol-;
weer één vond eerbied voor elkaar toch maar ouderwets...
en... ga zo maar door.

Heel de klas was een **netwerk** van **verst(r)ikking** geworden.

Tot iemand op een dag de klas binnenkwam met een touw in de hand.

Er **lag** een **knoop** in dat touw.

'Wie kan die knoop losmaken terwijl aan beide zijden getrokken wordt?';
was de vraag...

Op zo'n momenten wordt het muisstil...

Iedereen begreep het wel:

de knoop komt pas los wanneer beide zijden toegeven,
wanneer de mensen stappen naar elkaar durven zetten...

Wanneer men open durft te spreken met elkaar
om wat zo verstrikt is weer los te maken.

Terzijde:

Als twee mensen

aan weerszijden aan een **touw trekken**

waarin een **knoop** ligt;

lukt het moeilijk om de knoop te ontwaren.

Pas als men en stap in elkaars richting maakt
en de touw minder strak wordt

lukt het de knoop te **ontwaren**.

Span een draad

Bij jezelf en om je heen
zie je 't zo vaak gebeuren:
een mens die rond zijn eigen draait,
begint al gauw te zeuren.
Alleen op een eiland leeft geen één,
je **weeft** maar **draden** om je heen,
een ander wordt voor jou tot last,
je zit **verstrikt**, ja, je zit vast.

Span een draad, weg uit jezelf,
bouw bruggen en smeed banden.
Maak de sprong, stap uit jezelf,
en neem jezelf in handen.

Het komt er nu voor ons op aan
om uit onszelf te treden,
om heel bewust naar anderen toe
ons **netwerk** te verbreden.
Dus blijf niet steken in je hoek,
da's niet meer te verkopen.
Want kleine mensen zijn op zoek
naar tekens om te hopen.

Span een draad, weg uit jezelf,
bouw bruggen en smeed banden.
Maak de sprong, stap uit jezelf,
en neem jezelf in handen.

Piet Spanhove/Carlos Desoete

Er was eens een **koorddanser** in een groot circus. Gespannen en trillend van de zenuwen ging hij naar de **touwladder** die dreigend omhoog wees. Diepe stilte in de tent. Tree voor tree klom de man naar boven.

En boven gekomen, in de nok van het circus, riep hij de mensen toe: "Kan ik met een evenwichtsstok in beide handen **over** dit **koord** lopen?" "Ja, ja ", riepen de mensen vanuit hun luie stoelen, "dat kun jij... loop maar over die smalle weg... dans er maar overheen..." En terwijl hij schijnbaar moeiteloos ging, hoorde hij de massa beneden roepen: "geweldig, jij kunt het! "

Aan de andere kant gekomen, nam hij een kruiwagen, zette die op het koord en riep: "Denken jullie dat ik met kruiwagen en al over dit koord kan lopen?" Het volk schreeuwde nog harder: "Natuurlijk kun jij dat!" En daar ging hij. En het lukte.

Toen hij weer aan de andere kant was viel er een dodelijke stilte. De trommen zwegen. Iedereen staarde naar boven, benieuwd wat er zou gaan gebeuren. De man keek naar beneden, alsof hij iemand zocht, en riep toen: "Zou ik ook over dit koord kunnen lopen als er iemand van jullie hier in de kruiwagen kwam zitten?" Het bleef muistil beneden. Niemand gaf antwoord. En iedereen zag hoe de danser bedroefd naar beneden kwam, tree voor tree, tot op de begane grond.

Hij ging naar huis en zei tegen zijn vrouw: "Er was vandaag weer niemand die omhoog wilde komen..., iedereen bleef maar zitten waar hij zat.

Draden in de hoogte...

Er was eens een spin die een mooi spinnenweb had gemaakt. Omdat ze meer vliegen zou kunnen vangen **weefde** ze haar web steeds v erder naar alle kanten en steeds hoger in de lucht. Het werd een prachtig web. Als het op een zonnige morgen vol met dauwdruppels hing, leek het wel een met parels versierde sluier. De spin was er trots op. Ze was niet meer dat kleine ding dat aan een **lange draad** in de lucht hing. Nee, ze was nu een dikke zelfbewuste spin met het grootste web van de hele tuin. Op een morgen werd ze wakker met een slecht humeur. Het had 's nachts gevoren. Er scheen geen enkele zonnestraal en er was geen vlieg te zien. Hongerig en werkloos zat de spin daar de hele lange grijze dag. Uit verveling maakte ze een rondwandeling door haar web en **trok** aan **alle draden** om te onderzoeken of ze wel stevig genoeg zaten, totdat ze aan de uiterste rand van het web bij een draad kwam die ze niet kende. De andere draden liepen naar dit of naar dat twijgje, de spin wist het allemaal heel precies. Maar deze draad ging nergens heen: het leek alsof hij zo maar omhoog liep. De spin ging op haar achterste poten staan en loerde naar boven, maar ze kon **niet ontdekken** waar die **draad heen** liep. Ze herinnerde zich helemaal niet meer dat zij zelf eens op een mooie dag aan deze draad naar beneden was gekomen. Ze herinnerde zich ook niet hoe juist deze draad het haar mogelijk had gemaakt het web te spannen en groter te maken. Ze zag alleen maar een **nutteloze draad** die in de lucht verdween. 'Weg ermee', zei de spin en ze beet de draad door. Op hetzelfde ogenblik kwam het web los. De spin viel naar beneden en toen ze weer bijkwam, lag ze tussen de bladeren op de grond met het web als een klein vochtig lapje over haar heen.

Geweven draden

Van vele kleine touwen samen kan je een **visnet weven**,
een net waarmee je vele vissen kan vangen.

In de bijbel is zo'n visnet een beeld van grijpen en graaien,
van 'alles voor mezelf en niks voor een ander'.

Je moet je netten dan ook achter kunnen laten,
en vissers van mensen worden, zegt Jezus.

En dat wil dan zeggen: mensen helpen om uit het water te geraken
als ze dreigen te verdrinken, als het water hen tot aan de lippen staat.

Dan heb je geen net nodig maar een **touw** met een **reddingsboei**.

“Toen hij langs het meer liep,
zag Jezus twee broers die vissers waren:
Simon, die Petrus genoemd wordt, en zijn broer Andreas.
Ze wierpen hun net uit in het meer, het waren vissers.
Jezus zei tegen hen: ‘Kom, volg mij, ik zal van jullie vissers van mensen maken.’
Ze lieten meteen hun **netten achter** en volgden hem.”

Matteüs

Een andere keer sprak Jezus ook over die verbondenheid.

Onze **verwevenheid** met Hem en met elkaar.

"Laten we met elkaar verbonden blijven, jullie en ik.

Alleen wie met Mij verbonden blijft, zal ten volle leven.

Als je Mijn opdracht ter harte neemt,

zal je in liefde met Mij en met elkaar **verbonden** blijven en echt gelukkig zijn.

Dit is Mijn opdracht dat jullie

elkaar liefhebben met de liefde die ik voor jullie had."

Johannes

De eindjes aan elkaar knopen...

Mensen die **verbindingen leggen**,
mensen samen brengen en samen houden
vanuit een grote bezorgdheid om elkaar,
om toekomst te maken voor mensen
overal ter wereld.

Mensen die verbindingen leggen,
verbanden die genezen
of op zijn minst de pijn wat verzachten.
Zij verwarmen wat koud
en levenloos is geworden.

Mensen die **zichzelf verbinden**
met het lot van een ander
en van hieruit in beweging komen
en stappen zetten in engagement.

Wij willen bidden voor onszelf.
Wij die nog **weven** en **sjorren** aan ons jonge leven,
steeds op zoek
om meer en meer een goede mens te worden.
Dat wij creatief blijven
en gelukkig met elke goede ervaring.

Wij willen vandaag bidden
voor kinderen en jongeren onder ons
die reeds moeten leven
met **gebroken levensdraden**
en **harde knopen** van diepe ontgoochelingen.
Dat zij blijven vertrouwen
wetend dat er voor iedereen een toekomst is
in het netwerk van het leven.

Wij willen vandaag bidden
om goede voorbeelden die zijn als een **rode draad**.
Mensen naar wie we kunnen opkijken
die ons inspireren en uitdagen
die ons bemoedigen en durven corrigeren.

God,
Je bent als een nest voor een vogel,
als een **touw** voor een **klimmer**,
als de boot voor een visser,
als de wieg voor het kind.
Jij draagt je naam:
'Zorger voor elk leven.'

God,
zoals kinderen
het **touw** van hun **vlieger vieren**
mogen ook wij ons bestaan vieren:
ruimte geven aan alle krachten en talenten die in ons zijn.
Geef ons volop van Uw levensadem
en leg in ons de hunkering naar Uw visioen
van gerechtigheid en vrede.
Zo kunnen wij uitstijgen boven onszelf!
Amen

Te mijden! – Werkt tegendraads!

Een **touw spannen**

Een touw kan je over de weg spannen zodat anderen erover struikelen. Vrienden vallen...misschien over mijn scherpe woorden. Over mijn geroddel, over het feit dat ik weinig respect heb voor al wat er leeft bij een ander. Ja, en ook God valt soms...omdat ik zo graag bezig ben met mijn eigen kleine belangen. Zo raken er knopen in de levensdraden en raken relaties verstrikt.

Met een **touw vastbinden**

Met een touw kan je elkaar vastbinden om zo mensen in hun vrijheid te beknotten. Hoe ga ik eigenlijk om met mijn medemensen? Ben ik een consument van hun talenten? Heb ik alleen bewondering voor de harde schreeuwers, voor 'de vlotte'? Heb ik ook oog voor 'de stillen'? Zie ik het broze in elke mens? Door die knopen raken relaties verstikt.

Met een **touw slaan**

Een touw kan ook een zweep worden om te slaan. Kwets ik geen anderen door mijn manier van leven? En die verre-anderen? Waarom zou ik delen? Dat haalt toch niets uit. Laat mij maar genieten van wat 'ik' heb. De anderen moeten het ook maar doen. De knopen maken het leven met anderen soms pijnlijk.

iets op **touw** zetten

in **touw** zijn = in spier zijn

ergens geen **touw** aan vast kunnen knopen

aan de touwtjes trekken/de touwtjes in handen hebben

daar is geen **touw** aan vast te knopen, biedt geen houvast

precies een **spinnenweb**

de **gescheurde draden** herstellen

de **draad opnemen**

2. een bundeling verdiepende teksten
rond de drie pijlers van de veertigdagentijd:
SOLIDARITEIT-SOBERHEID-STILTE

Als je deze tekst
achtereenvolgens in twee richtingen leest
(van boven naar onder en daarna van onder naar boven),
beluister je hoe jonge mensen met hun woorden treffend omschrijven wat geloven kan betekenen:

ik behoer tot een verloren generatie
ik weiger te **geloven** dat
ik de wereld kan veranderen
shockeert het je als ik je zeg dat
'geluk groeit van binnenuit'
een leugen is,
voor mij is één ding duidelijk:
'geld maakt gelukkig'
over 30 jaar zal ik dus aan mijn kinderen vertellen dat
zij voor mij niet het belangrijkste waren in mijn leven
op mijn werk zullen ze weten dat
voor mij
werk
belangrijker is dan
familie
ik leg aan iedereen uit dat
we leven in een onverschillige samenleving
ik sta niet toe dat
ik zal meewerken aan de opbouw van mijn land want
ons leefmilieu wordt vernietigd
het kan niet langer gezegd worden dat
de mensen uit mijn kring en ik zorg dragen voor deze aarde
het zal duidelijk zijn dat
mijn generatie apathisch is en tam
het is een dwaasheid dat
ik leef van hoop

“Vasten”

Het is niet
het meest coole of catchy werkwoord
waarmee je vandaag kan scoren bij jongeren.

Er zijn heel wat negatieve connotaties mee verbonden:
niet snoepen,
niet drinken,
niet roken,
geen uitbundigheid,
geen vieruurtje,
minder vlees,
minder genot...

En toch is dit niet de essentie van vasten.
Vasten is niet
“iets niet doen”,
maar wél
“actief anders doen”.

Tijdens de vasten
krijg je de kans
om je levensstijl
en je waarden en normen
te bevragen
en eens op een andere manier te bekijken.

Het is een oproep
om tijd en ruimte vrij te maken
om te experimenteren.

Niet eenvoudig,
maar wel uitdagend!

10 woorden – 10 beloften

1. God is er.
2. Ik eerbiedig.
3. Deze dag is heilig.
4. Ik respecteer mijn afkomst.
5. Ik wil leven.
6. Ik ben trouw.
7. Ik heb genoeg.
8. Ik ben eerlijk.
9. Mijn liefde is puur.
10. Ik ben dankbaar.

bron KRO

Zo zou de profeet Jeremia misschien vandaag spreken tot jongeren

Beste postmoderne gelovige
(whatever that may be),

Wat zal ik zeggen?
God grijpt niet zomaar in,
smijft niet weg,
strijkt niet glad.
Laten we daarmee beginnen.

Trap niet in de val van
het fundamentalisme, de folklore, de nostalgie, de regressie.
We hebben het over mensenwerk.

Maar wat en hoe, zul je vragen.
Geloof ze niet:
de mooipraters, de sussers, de inpakkers van kerk en wereld.

Blijf kritisch.
Bedenk dat juist mijn twijfel, mijn visioenen geloofwaardig maakte.

Je kan God op het spoor komen...
Niet als de almachtige die jou zaakjes regelt,
maar als de machteloze die het moet hebben van jou en van die ander naast jou.
God als die Ene die mensen mobiel en beweeglijk maakt.

Bedenk dat geloof mij uit de put haalde:
geloof in de kiemen van liefde die wachten op warmte,
geloof in mensen als mensen,
geloof in jezelf.

En tenslotte: durf!
Ik mag dat roepen, vind ik.
Durf te twijfelen.
Durf te klagen en woedend te zijn.
Durf te bidden, of als dat niet lukt:
durf te zingen uit alle macht;
scheur de hemel open.
Dat doet pijn, zoals een bevalling pijn doet.
Maar wellicht krijg je zo die Ene op de wereld gezet,
als een nieuw begin in je eigen handen.

Niet bang zijn:
spoken bestaan niet, mensen bestaan.
De grootste schurken zijn ook maar mensen,
de kleinste verschoppelingen zijn ook en vooral mensen.
En zelfs de angst voor jezelf is te doorstaan
en om te buigen in levensmoed en levenskunst.
Zie mij. Meer kan ik niet zeggen.

Doe veel groeten aan alle bekenden.

Een klein geschenk

Er was eens een vrouw uit Europa die voor lange tijd op reis moest naar het verre China. Ze kwam terecht in de stad Shanghai, waar miljoenen mensen woonden. In deze vreemde wereld, zo ver van huis, voelde de vrouw zich helemaal verloren, er was niemand die naar haar omkeek.

Toen ze op een avond weer alleen op haar hotelkamer was, werd er op de deur geklopt. Het was de chinese kok Ta-tsa-fu. Toen de kok zag dat de vrouw gehuild had en zich eenzaam voelde, gaf hij haar een geschenkje: een 'jé'. Dat is een chinese munt, met een gat in het midden. Door dat gat waren nu veelkleurige draden geweven die tot een vlecht waren samengeknoopt. De gekleurde draden, zo zei Ta-tsa-fu, waren van hem en zijn vrouw, van hun kinderen, van zijn broers en zussen, van zijn vrienden en familieleden. Ta-tsa-fu was naar hen toegeweest en had gevraagd: 'Willen jullie één uur van jullie leven geven, één uur van jullie geluk afstaan voor een eenzame, ongelukkige vrouw?'

En ja hoor, allen hadden zich bereid verklaart om een deeltje, een uur van hun tijd, hun vriendschap, hun gelukkig-zijn af te staan aan die vreemdelinge uit Europa. Als teken van deze vriendschap en als teken dat mensen elkaar moeten helpen en steunen, hadden al die mensen een draad gegeven die de kok Ta-tsa-fu nu in een vlecht door het gat in het geldstuk had gestoken.

De vrouw was heel blij met dit geschenkje: ze voelde zich plots niet meer alleen, het leek alsof ze door al die gekleurde draadjes met al die lieve mensen verbonden was, alsof die mensen nu dicht bij haar waren. Vanaf die dag voelde de vrouw zich thuis in China. De munt met de touwtjes nam ze jarenlang overal met zich mee.

Tot ze op zekere dag ook iemand tegenkwam die het moeilijk had en zich eenzaam en alleen voelde. Ze nam een draadje en knoopte het bij de andere draadjes in het muntstuk vast en gaf het op haar beurt aan de arme man.

De wereld verbeteren

Een bekwaam onderzoeker zit in zijn bureau te werken aan een project om de wereld te verbeteren, als plots zijn dochtertje van vijf jaar binnenkomt.

"Ik wil spelen", zegt ze. Maar de man antwoordt dat hij geen tijd heeft en dat ze hem moet laten verder werken. Na wat aandringen, geeft het dochtertje toe en verandert van tactiek. "Laat mij dan helpen, zodat je vlugger klaar bent met de wereld te verbeteren," zegt ze.

De man is vertederd en zoekt een oplossing. Hij vindt in een tijdschrift een wereldkaart, scheurt die aan stukken en geeft alles aan zijn dochtertje met de opdracht dat zij de wereld opnieuw 'in orde moet brengen'. Hij hoopt zo voor de rest van de dag van haar af te zijn, aangezien hij weet dat zijn dochter nog te klein is en het beeld van de wereldkaart niet kent.

Maar na een kwartiertje komt ze fier terug met de wereldkaart netjes aaneengeplakt. "Klaar!"; roept ze uit. "Hoe heb je dat gedaan?"; vraagt de papa verbaasd. "Simpel", zegt het meisje "toen je het blad uit het tijdschrift scheurde, zag ik dat er op de achterkant een foto van een man stond. Toen ik de wereld niet ineen kon puzzelen, heb ik alle stukken omgedraaid en eerst 'de mens in orde gebracht'. Toen ik daarna het blad omdraaide, zag ik dat de wereld ook in orde was.

Nobelprijswinnaar Esquivel.

Niemand wil me zoeken

Een jongen, de kleinzoon van een joodse rabbi, speelde verstoppertje met zijn vriend. Hij verstopte zich goed en wachtte tot zijn kameraad hem zou vinden.

Toen hij lang gewacht had, kwam hij uit zijn schuilhoek te voorschijn, maar de andere jongen was nergens te bekennen. De jongen kwam tot de vaststelling dat zijn vriend niet eens naar hem was

beginnen zoeken. Hij barstte in tranen uit, kwam huilend de kamer van zijn grootvader binnengelopen en beklagde zich over zo'n gemene speelmakker.

Toen kwamen ook de oude rabbi de tranen in de ogen: 'zo spreekt God ook: ik wil gevonden worden door de mensen, ik wil hun vriend zijn, maar niemand wil mij zoeken.'

Het lijden raden

Een joodse geschiedenis vertelt van een grootvader, Mordechai, die een gesprek voert met zijn zieke kleinzoon, Nathan. Luister dan eens goed naar mij, zei Mordechai, nadat hij weer een tijdje had nagedacht, zet allebei je oren wijd open. Als een mens alléén lijdt, dan is het wel duidelijk dat zijn smart op hem blijft. Begrijp je dat? Begrepen, zei Nathan. Maar als een ander naar hem kijkt en zegt: wat heb je een pijn, joodse broeder... Wat gebeurt er dan? Dekens bewogen en Nathans smalle neuspuntje kwam tevoorschijn. Dat begrijp ik ook, zei hij onderdanig, dan neemt hij de pijn van zijn vriend op. Mordechai zuchtte, glimlachte en zuchtte weer. En als hij blind is, denk je dan, dat hij het ook op zich kan nemen? Natuurlijk met zijn oren. En als hij doof is? Nou dan met zijn handen, zei Nathan ernstig. En als die ander heel veel weg is, als hij hem niet kan hóren, niet kan zien en zelfs niet kan aanraken? Denk je dat hij dan nog zijn lijden op zich kan nemen? Misschien kan hij het raden, zei Nathan voorzichtig. Mordechai raakte opgetogen. Ja, zo is het, mijn jongen, en dat is nu precies wat een rechtvaardige moet zijn: hij ráádt al het lijden dat er op de wereld is en hij neemt het op in zijn hart...

Tegenover kwaad mij aangedaan...

Tegenover het kwaad dat mij werd aangedaan kan ik drie houdingen aannemen: 1. Ik kan het **vergeelden**: 'oog om oog, tand om tand'. De anderen worden met de vinger gewezen: Hij/Zij! treft alle schuld. En ik...: blijf de gevangene van mijn wrok. 2. Ik kan het **vergeten**: zand erover, ik sta daarboven. De brand slaat naar binnen. Vroeg of laat laait hij weer op. 3. Ik kan het **vergeven**: de pijn niet verdoezelen, erkennen dat het fout was en zeggen: toch beginnen we opnieuw en gaan we samen verder. Het is de enige manier die echt goed is.

Jezus van Nazareth: A MAN FOR ALL SEASONS

Hij was een arme, zo leren ons de oudste bronnen.
Hoewel vooral de rijken dat tot op vandaag niet willen weten.
Zijn vader heette Jozef, was een timmerman.
Eenzaamheid en bij zijn Vader zijn waren Hem liever
dan alle drukte en gedoe in de tempel van Jeruzalem.
Zoals Johannes deed, die priesterzoon, dat vond Hij hèt van hèt:
de woestijn ingaan, en wegwijs worden in de jungle
die wij van deze wereld hebben gemaakt.
Messcherpe woorden leerde Hij daar bij de Doper werpen,
want die was zelf als een chirurg die uit zijn eigen lijf
de zweren al had weggesneden.
Toorn en vuur, de bijl ligt aan de wortel;
kaf van koren gescheiden en resolute ommekeer
waren de duidelijke woorden die Hij er leerde kennen en hanteren.
Liet zich tenslotte dopen in de Jordaanrivier:
af dalen en ondergedompeld worden in het volle leven,
zwartgalligheid weggewassen, Gezalfde durven zijn, geweldig leven...

En dan: niet op een troon, maar grondwerk doen.
 Nooit ofte nimmer welke macht dan ook aanbidden.
 Vader leren zeggen, Abba, tedere Moederschoot.
 en ook de handen uit de mouwen steken,
 mensen genezen van alles waar een mens maar kan aan lijden.
 Goed nieuws werd Hij, tot ver over de grenzen heen.
 Dwars door gordijnen ongelooft, in het gezicht van vele vreemde goden.
 Zalig was Hij om te horen en te zien.
 Kleine mensen kwamen op verhaal bij Hem,
 konden vooruit, wilden weer leven.
 Hij had vrienden nodig, maar vond ze niet waar je zou denken,
 bij rechtgelovigen en schriftgeleerden - die wilden niet...
 Zocht dan maar wat mensen vissers bij elkaar op goed geluk,
 stielmannen, die wilden vangen onbevangen.
 Hij leerde ze de vissen brengen naar het water toe -
 Er liggen er zo heel veel dood te gaan
 op het uitgedroogde land van het dagelijks bestaan.
 En zo terloops werd er een vaste groep gevormd,
 ze gingen met Hem mee,
 veel vrouwen ook, avonturiers en vreemdelingen,
 levend van dauw en van gemeenzaamheid.
 Toen nog niet zwaar gebukt
 onder eeuwen instituut en loodzware structuren,
 maar vrank en vrij - ja, lopend over water zelfs, desnoods.
 Zij waren samen vol visioenen van hoe het kan en zijn zal ooit.
 Altijd zag Hij de majesteit van onaanzienlijk leven.
 Hij respecteerte het, koesterde elk schuchter nieuw begin.
 Hij nam de draad op waar die lang was blijven liggen,
 bij aartsvaders en profeten, zieners,
 dromers waar Hij verrukt van was.
 Hij kwam bij iedereen aan huis,
 de eersten de besten, geslaagd, mislukt, dakloos of hulpeloos...
 Geen fletse preekjes, geen holle frazen,
 geen dogma's, halve waarheden, loze praat.
 Maar handenvol leven - daarin was Hij een Meester.
 Hij kreeg de naam en faam te kunnen troosten,
 en wat beslissend was.
 Hij deed het in de Naam van Hem die heet 'Ik-zal-er-zijn'.
 Ongewoon vertrouwd was Hij met Jahwe-God,
 Die van het brandend braambos en de zachte bries,
 vanouds gekend, maar lang vergeten...
 Die Jezus wist te breken met wat heilig en onwrikbaar was.
 Hij leerde dat je weg moet uit wat afhoudt van Gods Rijk -
 resoluut je schepen achter je durven verbranden, strompelend
 achter een vuurzuil en een wolkkolom - God voor je uit...
 Werde toen gevangen en gedood - het moest er eens van komen.
 En toch kon Hij nog 'Vader' zeggen in Zijn laatste uur, in strijd en overgave.
 'Laat deze kelk voorbijgaan alstublieft - maar mij geschiede naar uw Woord...'
 Ze zeggen nu al eeuwen dat Hij leeft voorgoed...
 Wij weten: Hij leeft enkel maar in wie hun leven willen delen met elkaar.
 Hij die genoemd wordt de Verlosser, Knecht en Mensenzoon...
 Geert Dedecker

Rode draad

Het loopt als een rode draad
doorheen die oude verhalen
die in de Bijbel opgetekend staan
dat dood en duister,
angst en onmacht
nooit het laatste woord hebben.

Dat het leven goed kan worden
en dat vrede bereikbaar is
als we het zelf willen
om teken en beeld te zijn van liefde.

Een droom van ieder mens
die in de loop van de eeuwen belofte werd,
waar God zelf borg voor staat.

Tot op vandaag
zet die belofte
mensen in beweging.
Geen duister
of zij zien een lichtpunt,
geen vastgeroeste situatie
of zij vinden een uitweg.
Klaar en helder zien zij
de werkelijkheid onder ogen,
maar leggen zich niet neer bij de feiten.
Zij blijven hopen,
gaandeweg.
Zij weten van beter!

Een opsomming van speciale dagen waarop de schepping extra onder de aandacht kan worden gebracht:

- 22 maart - Internationale Waterdag
- 22 april - Dag van de aarde
- 22 mei - Internationale dag van de biologische verscheidenheid
- 5 juni - Wereldmilieudag
- 17 juni - Werelddag om woestijnvorming tegen te gaan
- 1 september - De dag van de schepping (traditioneel gevierd door de Orthodoxen)
- 16 september - Dag voor de bescherming van de ozonlaag
- 4 oktober - Werelddierendag
- 16 oktober - Wereldvoedseldag
- November - Dag van de Natuur in Vlaanderen (dag verschilt jaarlijks in nov.)
- 17 oktober - Internationale dag tegen extreme armoede (www.oct17.org)
- 10 december - Dag van de Universele verklaring van de Rechten van de Mens
- 18 december - Dag van de migrant

Je schrift is Latijns.
Je cijfers zijn Arabisch.
Je democratie is Grieks.
Je wagen is Duits.
Je stereoketen is Japans.
Je kleding is Italiaans.
Je koffie is Braziliaans.
Je Sinterklaas is Turks.
Je vakanties zijn Spaans.
Je wijn is Frans.
Je kaas is Hollands.
Je zalm is Noors.
Je sportzender is Engels.
Je eten is Chinees.
Je cola is Amerikaans.
Je trui is Schots.
Je tent is Canadees.
Je tapijt is Perzisch.
Je slaapkamer is Zweeds.
Je geld is in Luxemburg.
Je sigaar is Cubaans.
Je grootmoeder is Hongaars.
Je porselein is Pools.
Je oesters zijn Bretoens.
Je frieten zijn Belgisch.
Je Christus is Joods.
Je muziek is wereldwijd.
Je dromen zijn exotisch.

Alleen je buur is voor jou vaak een vreemde...

Een meneer wilde een kostuum bestellen bij een kleermaker. Toen hij de zaak binnenkwam had één en ander hem al aan het denken moeten zetten. De kleermaker lag half te slapen op een oude luie stoel in de hoek van de zaak. Maar de meneer bestelde zijn pak, en verwachtte dat de kleermaker zijn maten zou opnemen. Maar die zei: Ach nee, meneer, dat is helemaal niet nodig. Ik zie het al. Iemand met mijn ervaring heeft aan één blik genoeg. U krijgt een pak van mijn hart.

Toen hij een weekje later kwam passen, bleek de jas veel te ruim in de kraag. Maar de kleermaker zei: 'Meneer, het pak is perfect, u staat alleen niet helemaal goed. U moet wat meer achterover leunen.'

Toen de mand dat deed, bleek de broek om de taille niet te passen. Maar de kleermaker zei: 'Ach meneer, een perfect pak, u moet alleen uw buik naar voren houden.' Tenslotte was ook de ene broekspijp langer dan de andere. Maar de kleermaker zei: 'Meneer, een mooier pak heb ik nooit gemaakt, u moet alleen voortaan wat schever lopen.' En de meneer, hij geloofde de kleermaker, nam het pak en betaalde eigenlijk veel te veel.

Toen het zondag was ging hij wandelen in zijn nieuwe pak. En hij liep precies zoals de kleermaker hem had voorghouden: hij hield zijn linkerbeen stijf, hij zette een hoge rug op en stak zijn buik naar voren. Zo strompelde hij over de straat. Toen de mensen hem zagen lopen, zeiden ze tegen elkaar: 'wat moet dat een knappe kleermaker zijn, dat hij voor zo'n ongelukkige man nog een pak wist te maken.'

**ZORGEN MOET JE
DOEN**

NIET MAKEN

Loesje

Aan de tafel van solidariteit.

Tafel van *ontvangen*: het kostbaarste wordt ons gegeven.
Tafel van *delen*: bij elkaar op verhaal komen doet herleven.
Tafel van *maal-tijd*: onthaasten is ontbolsteren.
Voedsel smaken is genieten met lichaam en ziel.
Maaltijd is verhaaltijd.

Aan tafel.
Tijd voor *aan-wezigheid*:
dragende *vriendschap* vieren en *verbondenheid* versterken,
tijd om onrust, om onrecht en onvrede *uit te spreken*,
tijd om elkaar *weerbaarheid* te schenken
en elkaar *aan te moedigen* tot blijvende inzet en verzet.

Aan tafel.
Met een bede om zegen.
Nu wij bij elkaar zijn met mensen naar ons hart - kom, Gij, dan hier ook aanwezig
als de *stilste Tafelgenoot*
als de *Zalf op onze wonden*
als de *Wind die ons smeulend vuur aanwakkert*.

Versterk in ons de solidariteit met onze broer en zus in het Zuiden.
Maak deze solidaire tafelmaaltijd tot een kracht voor onderweg.
Blijf bij ons als we morgen weer afdwalen van Jeruzalem naar Emmaüs.
En roep ons - aan een of andere tafel - telkens weer opnieuw samen *uit de verstrooiing*. Amen.

3. vijf LIEDSUGGESTIES

Pinguïn op Antarctica

Je kan chatten met een pinguïn op Antarctica.
Je kan mailen met de maan.
Zou er dan binnen de elektronica
niets tegen misverstaan bestaan.

Waarom kunnen wij,
waarom kunnen wij
kunnen wij mekaar niet meer verstaan.
De wereld is een dorp.
Een dorp met kosten aan.
Vreemd dat we mekaar niet meer verstaan.

Er liggen lijnen met Havana en Pretoria.
Er staan webcams op Venus en op Mars.
Maar tegen onbegrip doen de laboratoria
voorlopig nog geen snars.

waarom kunnen wij,
waarom kunnen wij,
Kunnen wij mekaar niet meer verstaan.
De wereld is een dorp.
Een dorp met kosten aan.
Vreemd dat we mekaar niet meer verstaan.

Drie miljard kanalen
& overal TV's
Je kan digitaal vertalen
& toch spreekt iedereen Chinees.
Bart Peeters CD: 'Slimmer dan de zanger'

Jij daar in het donker

Jij daar in het donker.
Jij daar in de nacht.
Jij die naar de hemel kijkt
en op een wonder wacht.
Jij daar in de doolhof.
En jij die wordt vergeten.
Jij die naar het licht zoekt
en de keten wilt doorbreken.
Jij denkt niet alleen.
Jij staat niet alleen.
Want wij staan aan jou kant.
Jij daar die blijft vechten
tegen de molens in de wind.
Die blijft geloven in de liefde
tegen elke stroming in.
Jij bent niet alleen.
Jij droomt niet alleen.
Jij staat niet alleen
want wij staan aan jou kant.
Stef Bos, album: 'Van Mpumalanga Tot Die Kaap'

Het midden...

Ik sta hier in het midden, de wereld om mij heen:
de linkerkant is bloedeloos, de rechterkant van steen.
Wat voor de ene liefde is, is voor de andere haat.
Alsof we zijn vergeten **dat het midden nog bestaat.**

Er is geen kant te kiezen, ze maken ons wat wijs.
Ze praten over zwart en wit, maar wijsheid is vaak grijs.
De een sterft voor een God, die de ander dood verklaart.
Alsof we zijn vergeten **dat het midden nog bestaat.**

En we sluiten onze poorten om te houden wat we hebben.
We sluiten alles buiten, alles wat ons nog kan redden.
Wij zijn bang om te verliezen wat al lang verloren is.
En we zien niet dat de weg naar buiten voor ons open ligt.

De eenvoud gaat ten onder in een zee van overvloed.
De kudde zoekt een herder en de wolven ruiken bloed.
En de honger naar sensatie maakt een koning van een dwaas.
Alsof we zijn vergeten **dat het midden nog bestaat.**

We zoeken naar een richting, wij weten niet waarheen.
We zijn te weinig samen, we zijn teveel alleen...
Stef Bos, CD: 'Ruimtevaarder'

Samen Staan We Sterk

Samen staan we sterk.
De wereld is zo groot.
De sterren staan zo ver.
De hemel is zo hoog.
Het doet er niet veel toe
hoe koud het jou ook laat.
Samen ben je meer.
Je weet het vroeg of laat.

Het is de eenvoud van de tweevoud.
Je vindt het niet als je het zoekt.
Je hoeft er niemand voor te volgen.
Het komt vanzelf naar je toe.

Samen staan we sterk.
Ik heb het nooit geloofd
hield alles op een afstand
en woonde in mijn hoofd.
Tot ik werd overvallen
door een storm op volle zee.
Ik ben eruit gekomen
maar ik kon het niet alleen.

Het is de eenvoud van de tweevoud.
Je vindt het niet als je het zoekt.
Je hoeft er niemand voor te volgen
het komt vanzelf naar je toe.
Het ligt onzichtbaar in jouw handen.
Het is een godsdienst zonder kerk.
Het is een volkslied zonder woorden.

Samen staan we sterk.
Stef Bos, CD: 'Ruimtevaarder'

filmpje bij dit lied 'samen staan we sterk' op youtube
<http://www.youtube.com/watch?v=ZmaBwEy6J54>

força

It is the passion flowing right on through your veins
and it's the feeling
that you're oh so glad you came:
it is the moment you remember you're alive
it is the air you breathe, the element of fire
it is that flower that you took the time to smell
it is the power that you know you got as well
it is the fear inside that you can overcome
this is the orchestra, the rhythm and the drum.

Como uma força, como uma força.
Como uma força que ninguém pode parar.
Como uma força, como uma força.
Como uma fome que ninguém pode matar.

It is the soundtrack of your ever-flowing life
it is the wind beneath your feet that makes you fly
it is the beautiful game that you choose to play
when you step out into the world
to start your day
you show your face
and take it in and scream and pray
you're gonna win
it for yourself and us today
It is the gold, the green,
the yellow and the grey
the red and sweat and tears,
the love you go. Hey!

Como uma força, como uma força.
Como uma força que ninguém pode parar.
Como uma força, como uma força.
Como uma fome que ninguém pode matar.
Força! Força! Força! Força!

Closer to the sky, closer way up high,
mais perto do céu, mais perto do céu!

Como uma força, como uma força.
Este amor, este amor,
tão grande, tão forte. Come on!

Nelly Furtado

Het is de passie die door je aderen stroomt
en het is het gevoel
dat je blij bent dat je kwam:
het is het moment waarop je weet dat je leeft
het is de lucht die je ademt, het element 'vuur'
het is de bloem waaraan je rook
het is de kracht die ook jij hebt
het is de angst die ook jou kan overvallen
het is het orkest, het ritme en de drum

Als een kracht, als een kracht.
Als een kracht die niemand kan tegenhouden.
Als een kracht, als een kracht.
Als een honger die niemand kan stillen.

Het is een liedje van je altyddurend leven
het is de wind onder je voeten die je doet vliegen
het is het mooie spel dat je verkoos te spelen
wanneer je in de wereld stapt
om je dag te beginnen
je toont je gelaat,
neemt het in je op en je schreeuwt en bidt
jij gaat het voor jezelf
en voor ons vandaag winnen
het is het goud, het groen,
het geel en het grijs
het rood en het zweet en de tranen,
de liefde die je doet gaan.

Als een kracht, als een kracht.
Als een kracht die niemand kan tegenhouden.
Als een kracht, als een kracht.
Als een honger die niemand kan stillen.
Kracht! Kracht! Kracht! Kracht!

Dichter bij de wolken, steeds verder en dichter
dichter bij de hemel, dichter bij de hemel!

Als een kracht, als een kracht.
Het is de liefde, het is de liefde
zo groot, zo sterk. Kom op!

filmpje bij dit lied te gebruiken bij thematiek: 'samen krachtig vervlochten, samen trekken aan,...'
<http://www.youtube.com/watch?v=Gk1v9s5s7YI&feature=related>

4. twee tips voor **AANZETTEN TOT DIALOOG**

christelijke inspiratie en Broederlijk Delen Aanzetten voor gesprek

Broederlijk Delen is een solidariteitsorganisatie die vanuit de Kerk een mandaat gekregen heeft om tijdens de vastenperiode op te roepen tot solidariteit met het Zuiden (wezenlijk deel van de diaconale taak van de kerk). Als organisatie van de Vlaamse Kerkgemeenschap breken we een lans voor een 'cultuur van delen' en een 'ethiek van genoeg'.

Toch ervaren we dat leerkrachten soms zoekende zijn naar die band tussen onze christelijke inspiratie en Broederlijk Delen als hedendaagse campagnebeweging.

In volgende gespreksmethodiek geven we enkele aanzetten om deze band te verduidelijken. Voor Broederlijk Delen is het immers duidelijk dat we niet toevallig tijdens de vasten tot campagne oproepen. We lanceren ook enkele vragen om als school - als werkgroep in gesprek te gaan over wat dit voor jullie betekent.

Aan de hand van vier inhoudelijke insteken ga je samen met je collega-leerkrachten op zoek naar de link met onze campagne vandaag en hoe mensen hierbij concreet een bevrijdende God kunnen ervaren.

zie concreet:

<http://www.broederlijkdelen.be/media/download/bdxlijkeinspiratie.pdf>

Waarom als school de solidariteitsactie van Broederlijk Delen ondersteunen?

OPZET EN DOEL:

Aan de hand van deze gespreksnota en -methodiek, kan je met je schoolteam in dialoog gaan over de zin en de motivatie om een Broederlijk Delen-campagne op school te voeren.

Deze nota is een leidraad om het gesprek in het leerkrachtenteam te voeren. We gaan ervan uit dat scholen goede en overwogen keuzes maken en willen jullie alvast veel succes toewensen met alle solidariteitsacties op school!

www.broederlijkdelen.be

Reacties graag via peter.ketelers@broederlijkdelen.be

Bijlage 1: nota - visie en werking van Broederlijk Delen

Bijlage 2: gespreksmethodiek

zie concreet:

<http://www.broederlijkdelen.be/media/download/solidariteitsactiebdopschool.pdf>

Laat ze hun
plan
trekken

Carmino Bohez – Rik Depré
DPB-Brugge domeinbegeleiding pastoraal@school